

Јули, 2016
Julij, 2016

Број 21
Številka 21

НАШЕ СОНЦЕ
NAŠE SONCE

ISSN 2463-8161

МКД СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ - КРАЊ, СЛОВЕНИЈА
MKD SV. CIRIL IN METOD - KRANJ, SLOVENIJA

НАШЕ СОНЦЕ

17. Етно-фолк

3. Likovna kolonija

Европски денови на културното наследство

Прешерново оро 2015, втор дел

Сите сме мигранти

Naše sonce

Založnik:

MKD Sv. Ciril in Metod-Kranj
Savska cesta 34
4000 Kranj

Odgovorni urednik:

Igor Zahariev

Uredniški odbor:

Vesna Aleksova
Metodi Zlatkov
Ivica Bobolinski
Sandra Gazinkovski
Igor Zahariev

Fotografija:

Irena Jeras Dimovska
Zoran Babačev
Bernarda Jesenko Filipic
Andrej Zahariev

Oblikovanje in tehnična obdelava:

Igor Zahariev

Tisk: Kara d.o.o.

Revija **izhaja** 2-krat letno v **nakladi** 300
izvodov

E-publikacija je dostopna na: [http://
www.mkd-kim.si/vesnik/NaseSonce21.pdf](http://www.mkd-kim.si/vesnik/NaseSonce21.pdf)

ISSN 2463-8161

Vsebina

3 17. Етно-фолк

7 Povzetek poročila o delovanju Zveze
zvez v letu 2015

8 Tretja slikarska kolonija

9 Na Smukfestu je nastopilo tudi Make-
donsko kulturno društvo

10 Европски денови на културното
наследство

12 V okviru 4. Mednarodnega festivala
likovne umetnosti je "MKD Sv. Ciril in
Metod" gostilo Bogdana Čobala in Stoja-
na Graufa

13 Фудбалска секција: активности

14 Фолклорни групи: гостувања

16 Прешерново оро 2015, втор дел

18 Сите сме мигранти

21 Ветеранската фолклорна група учи
нова кореографија од Скопскиот регион

22 По повод новогодишните и
божиќните празници учениците од
дополнителната настава по македонски
јазик на прием во македонската
амбасада во Љубљана

23 Предновогодишна забава со Дедо
Мраз

23 Празнуваме заедно

17. Етно-фолк

Долгата традиција на негување на македонскиот фолклор во Словенија, се потврди и годинава на седумнаесеттото издание на фолклорниот фестивал Етно-фолк. Фестивал кој на едно место здружува и промовира: македонска, српска, бошњачка, хрватска и словенечка фолклорна традиција, овозможувајќи на едно место да се видат различни култури, пред сè да се направи спој на традицијата и фолклорот на земјите од Балканот. Во име на културната размена, во предвечерието на 20. јуни, народите од различни етноси, кои живеат и творат во Словенија, се собраа на едно место, во летниот театар Khislstein, со една желба да се дружат и забавуваат.

Седумнаесеттото издание на Етно-фолк започна со свечено дефиле на учесниците, кое се одржа низ улиците на стариот дел на Крањ. Пред

насобраната публика (едни случајно, други намерно се најдоа таму), продефилираа околу 200 фолклористи од 8 ансамбли. Следеше кратко претставување на Мајстров плоштад, каде секоја група имаше можност преку песна и оро, накратко да го промовира фолклорното богатство на земјата од која доаѓа. Богатиот фолклорен колорит на народните носии и убавината на народното музичко творештво го привлече вниманието на јавноста. Задоволни од приемот и аплаузот на публиката фолклористите се вратија таму од каде што тргнаа, во летниот театар Khislstein, каде и започна вистинското дружење во име на традицијата.

Фестивалот го отворија домаќините, ветеранската фолклорна група **Св. Кирил и Методиј**. Се претставија со сплет ора од *Источна Македонија*, поточно со ората: *Осоговка*,

Малешевско и Церската. Темпераментни ора кои се играле на сред село, за време на празници и други веселби.

Следни бината ја затресоа фолклористите од Културно уметничкото друштво **Кочо Рацин од Копер**. На сцената го заиграа македонското народно оро *Тресеница*. Ова е женска игра со потекло од Мариово, инспирирана од обичаите кои жените ги вршеле на Чисти понеделник, пред Велигденските пости, кога се чистела целата куќа.

Ведрина на сцената принесоа и членовите на фолклорната група

Калина од Љубљана. Групата составена од пет пеачки, со своите гласови се потрудија да не доближат до Македонија. Ги препеваа народните песни: *Што е лудо сон сонило, Не пиј Недо, Три билбила*. Додека пак играорците од Калина го одиграа сплетот *Пролетно цвеќе*, кој започнува со народната песна *Леле Јано*. Сплетот ора постојано е придружуван од народниот инструмент гајда, играорците преку игра и песна ги изразуваат своите пролетно обоени чувства.

Пријателството на културно поле продолжува и со **Меѓумурското**

фолкорно друштво – Љубљана. Тие се претставија со кореографијата т.н. *Ko pride tisti čas*. Заиграа сплет од меѓумурски ора и покажаа дека староста не претставува пречка да се зачува и успешно пренесува културното богатство на својот народ.

Зрелоста, ентузијазмот и ведриот дух и овој пат на сцената го покажаа ветераните од фолклорната група **Илинден од Јесенице.** *Циганчица, Елено моме, Топтан топтан* беа дел од ората кои ги заиграа. Младинците од фолклорната група Илинден се претставија со кореографијата *Источна Македонија*.

Младинската фолклорна група при културното друштво **Брдо од Крањ,** презентираше атрактивни ора од југозападна Србија, поточно од Пчиња. *Емкино, Власинка, Чачак, Са-Са, Прешевско* беа ората со кои на нозе ја кренаа публиката.

Најдоброто го зачувавме за последно. Честа да го затворат фестивалот им припадна на членовите од **КУД Гоце**

Марковски од Долно Лисиче-Скопје. Релативно млад фолклорен ансамбл, кој се претстави со две кореографии: *Драчевка* и *Седенка*. *Драчевка* е кореографија од Повардарието, ја претставува машката амбициозност преку изведба на ората *Крстачка* и *Чучук*, женската ведрина како и заедничката сплотеност на народот од овој регион преку ората *Црногорка* и *Баба Ѓурѓа*. Испеаја и две песни: *Заблеало рудо јагне* како и *Сношти е Јанка од балкан слегла*. Додека пак *Седенка* е динамична кореографија која е огледало на народот и обичаите во источниот предел на Македонија. Оваа кореографија содржи посебно

машки и женски брзи ора кои кулминираат со заедничко оро на крајот на кореографијата. Преку овие посебни ора луѓето во минатото се докажувале и натпреварувале на мегдан покажувајќи ја својата вештина. Во оваа кореографија е застапено и орот КОПАЧКА од Пијанечкиот регион.

раскошот на етно звуците, прекрасните носии, ората, танците и народните инструменти чии звуци предизвикуваа восхит, затоа Ве каниме на осумнаесеттото издание да бидете и Вие дел од една прекрасна манифестација која ќе Ви ја разгали душата и ќе Ве потсети на корените.

На седумнаесеттото издание на Етно-фолк никој не остана рамнодушен од

Povzetek poročila o delovanju Zveze zvez v letu 2015

V obdobju med dvema skupščinama je predse-dovanje Zvezi Zvez po Statutu prevzela Zveza albanskih društev Slovenije. V tem skoraj letu in pol je bilo delovanje Zveze Zvez, predvsem njenega predsedstva, pestro in intenzivno. Po vsebinski plati je bilo mogoče spremljati nasled-nje dejavnosti.

Knjiga Zveze zvez. Potem ko je v Cankarjevem domu oktobra 2013 uspešno organizirana okro-gla miza Kdo so narodne manjšine v Sloveniji? z začetnim pozdravnim nagovorom in z izraženo podporo prizadevanjem Zvezi zvez(v nadaljeva-nju ZZ) s strani dr. Nilsa Muižnieksa, Komisarja za človekove pravice Sveta Evrope, in je na tej okrogli mizi sprejeta odločitev o izdaji zadevne-ga Zbornika, so potekale več kot eno leto aktiv-nosti s tem v zvezi.

Dejavnost Zveze zvez v Državnem zboru Repu-blike Slovenije. Osrednja aktivnost v polju ures-ničevanja temeljnih ciljev ZZ je bila v obravna-vanem obdobju osredotočena na sistematično obiskovanje poslanskih skupin v Državnem zbo-ru z namenom prepričevanja in vnaprejšnja pri-dobivanja poslancev za sprejem predlaganega ustavnega dopolnila 64.a. To je bila v več pogle-dih zahtevna aktivnost. V obdobju med januar-jem in majem 2015 je delegacija ZZ obiskala enkrat, dvakrat (PS NSi – krščanski demokrati) ali večkrat (PS SMC) vse PS DZ. Delegacijo ZZ so vedno sestavljali člani predsedstva in sveto-valka ZZ, najpogosteje pa še predstavnik ZHDS in ZSDS, ki ju je na te organizirane ses-tanke ZZ redno vabila zraven.

Mediji in drugo. Poleg opisanih dveh glavnih sklopov aktivnosti je bilo še več drugih, ki so jih opravljali člani predsedstva in svetovalka ZZ. Naj izpostavimo zlasti nastope v medijih. Od

začetka leta 2015 je vsaki drugi torek na spore-du TV SLO1 15-minutna oddaja Na glas! name-njena predstavljanju NS ABČHMS v RS. Njihovi pripadniki so v teh doslej 22 oddajah lahko o marsičem spregovorili, zapeli, zaplesali itd., skratka bili vidni za slovensko TV gledalstvo v celoti. Ta oddaja, ki jo novinarji, izvorno pripad-niki teh skupnosti tudi pripravljajo je, skratka, nova in gotovo pomembna medijska promocija vsebin, ki obravnavajo posameznike, kulturna društva in dogajanja znotraj teh narodnostnih skupnosti v Sloveniji. Poleg udeležbe v oddajah Na glas!, v katerih je bil iz ZZ aktiven zlasti dr. Ilija Dimitrievski, s(m)o dajali nekateri izjave ali intervjuje še za osrednje slovenske tiskane medije in radijske oddaje ter bili posebej dejav-ni v samih glasilih posameznih narodnostnih skupnosti.

Posebej treba predstaviti dejavnost članov pred-sedstva ZZ, ki so hkrati tudi člani Sveta Vlade Republike Slovenije za vprašanja narodnih sku-pnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ. V obravnavanem obdobju, oz. v mandatu nove vlade so člani tega posvetovalnega telesa Vla-de iz vrst NS ABČHMS ostali isti. To so bili oz. so Tahir Maliqaj, Fahir Gutić, Veselin Lakić in dr. Ilija Dimitrievski, v imenu ZHDS pa Mijo Stanko in v imenu ZSDS Drago Vojvodić. V letu 2015 je bila ena seja (in sklicana še ena brez potrebnih gradiv, ki se zato ni odvila na uraden način), v februarju 2016 druga. Na sejah se je razpravljalo o problematiki medijev, šolstvu in o nekaterih drugih vprašanjih, predvsem pa se je čakal odgovor Vlade na naš Memorandum, ki je bil še v času prejšnje Vlade vložen v vladno pro-ceduro kot akt, na katerega se je zahteval odgo-vor Vlade. Predsedstvo ZZ je imelo v obravna-vanem obdobju 17 rednih sej, še precej več aktivnosti pa se je znotraj predsedstva odvijalo po e-pošti in v telefonski komunikaciji. Večino komunikacij s PS v DZ je opravljala in strokovna gradiva je pripravljala svetovalka ZZ. Odnosi v predsedstvu ZZ so bili še nadalje zgledni. Sejam predsedstva so včasih in na povabilo zaradi potrebe po enotnem nastopanju prisos-tvovali predstavniki ZHDS in ZSDS, ki uradno niso članice Zveze zvez, a so jim vrata za vklju-čitev v ZZ ob dobrodošlici stalno odprta.

Povzetek pripravil: dr. Ilija Dimitrievski

Tretja slikarska kolonija

Makedonsko kulturno društvo Kranj je v letu 2015 od 28. do 30. avgusta gostilo 3. slikarsko kolonijo na kateri se je udeležilo deset akademskih slikarjev iz štirih slovenskih likovnih društev: Društva likovnih umetnikov Ljubljana, Maribor, Dolenjske in Kranjskega likovnega društva. Izbor povabljenih umetnikov je temeljil na raznolikosti, komplementarnosti likovnega izraza, pestrosti motiva in tehnike, avtorske prepoznavnosti ustvarjalcev različnih generacij, od starejših do najmlajših predstavnikov sodobnega slovenskega slikarstva. Sodelujoči umetniki so bili zanimivi, prepoznavni in aktivno delujoči akterji sodobne Slovenski likovni umetnosti kot so: Bogdan Čobal, Vinko Železnikar, Milan Erič, Viktor Šest, Irena Jeras Dimovska, Bojan Abaza, Janko Orač, Draga Davidkova Erič, Boge Dimovski in Gregor Pretnekar.

Delo na koloniji predstavlja poseben, neposreden ustvarjalen izziv v smislu občutljivosti umetniškega početja, za udeležence srečanja pa pomeni vpogled v delo posameznika, vsebine njihovega motiva in prepričljivosti likovnega izraza. Na takšnih srečanjih nastajajo predvsem

sveža in neposredno kakovostna likovna dela, saj potekajo v pozitivnem, sproščnem okolju brez morebitnih omejitev, navodil, pritiskov v smislu izbora motiva ali tehnike, zato se jih večina umetnikov rada udeležuje.

Nastala produkcija del je bila predstavljena javnosti na razstavi v Makedonskem kulturnem centru sv. Cirila in Metoda v Kranju od 28.11. do 20.12.2015. Razstavljeno je bilo 17 slik, razstavo pa je spremljala tudi zloženka s kratko predstavitvijo in opisom nastalih avtorskih del. Razstavljena dela in postavitve je delovala neposredno sveže in kakovostno. Sama organizacija in izvedba likovne kolonije s strani Makedonskega kulturnega društva ter slovesen zaključek le te z odpiranjem predstavitve razstavljenih slikarskih del pa predstavlja za mesto Kranj pomemben in enkratni kulturni dogodek.

Boge Dimovski, umetniški vodja slikarske kolonije

Dogodek je bil objavljen v časopisu Gorenjski glas, dne 11.9.2015.

Pod »makedonskim soncem«

V makedonskem kulturnem društvu Sv. Ciril in Metod v Kranju so konec avgusta na likovni koloniji že tretjič gostili umetnike iz različnih delov Slovenije.

Igor Kavčič

Odlično vzdušje, dobri gostitelji, različnost v kulturi in hkrati odprt pogled na likovno umetnost že tretje leto na likovno kolonijo v Makedonski kulturni center kranjskega MKD Sv. Ciril in Metod privabljajo priznane likovne ustvarjalce iz vse Slovenije. Zadnji konec tedna so v Kranju tako ustvarjali že tretje leto. Domačina, lahko bi rekli kar hišna avtorja, akademska slikarja Boge Dimovskega in njegova žena Irena Jera Dimovska, sta tokrat v goste povabila devet stanovskih kolegov, med njimi Vinka Železnika iz Domžal, Milan Eriča in Drago Davitkovo Eriča iz Ljubljane, Janka Orača iz Novega mesta, iz Kranja prihaja še Bojan Abaza, tu pa so še trije umetniki iz Maribora, Gregor Pratneker, Bogdan Cobal in Viktor Sest.

»Začetki likovne dejavnosti segajo že v prvo leto po ustanovitvi našega društva. Takrat smo začeli z likovnimi razstavami v Kulturnem domu v Stražišču in vsako leto predstavili enega ali dva avtorja. V dvajsetih letih je tako pod našim okriljem razstavljalo okrog petdeset likovnikov,« se spominja prvi predsednik in tudi danes ena gonilnih sil društva Ilija Dimitrievski, ki dodaja: »Ko smo prenavljali prostor tu, kjer smo že nekaj let, smo pri tem poskrbeli, da bo naš kulturni center hkrati primeren tudi za razstavišče. Zdej pripravimo šest razstav na leto, v večini primerov gre za akademsko izobražene slikarje in kiparje, letos tretjič pa smo organizirali tudi likovno kolonijo.«

V društvu likovno kolonijo vidijo kot nekakšno nadgradnjo svojih dosedanjih

prizadevanj z razstavami. V Kulturnem centru imajo primeren prostor za to, zavedajo pa se tudi vloge Bogeta Dimovskega, ki je vsa leta srce in duša likovnega dogajanja pri kranjskih Makedoncih. Za razstave vedno pripravijo kvalitetne zloženke s kompetentnimi umetnostnozgodovinskimi predstavami avtorjev, na odprtih pa poskrbijo tudi za kulturni program z glasbo, folkloro in pogostitvijo z značilno makedonsko kulinariko. Medtem ko Boge in Irena skrbita za strokovni del kolonije, so nastanitev, prehrana in čim udobnejše bivanje umetnikov ter skrb za primeren finančni okvir projekta stvari, za katere sem zadolžen jaz,« razloži Dimitrievski, ki je lahko še kako zadovoljen z odzivi gostujočih ustvarjalcev, saj so ti vselej navdušujoči.

Udeleženci letošnje slikarske kolonije MKD Sv. Ciril in Metod v Kranju so v kreativnem in hkrati sproščenem vzdušju ustvarili številna nova umetniška dela. / Foto: arhiv MKD Sv. Ciril in Metod

»Lahko potrdim, da je bila avtorska ekipa letošnje kolonije zelo homogena, sad dobrega vzdušja so zagotovo tudi številna nova dela, ki so nastala v le treh dneh našega druženja,« razloži Irena Jera Dimovska, »Udeležence

sva z Bogetom povabila tudi v svoja domača ateljeja, popeljala sva jih po Kranju, jim pokazala glavne kulturne znamenitosti in skupaj z našo malo organizacijsko ekipo skrbela, da jim ves čas kolonije ni ničesar

manjkalo.« Udeležence so na v kulturnem centru obiskali tudi nekateri kranjski likovniki. Oba sogovornika sta tako rekoč v en glas potrdila, da bo slikarska kolonija ostala društvena stalnica tudi v prihodnje.

Na Smukfestu je nastopilo tudi Makedonsko kulturno društvo

V soboto 27.6.2015 so člani Makedonskega kulturnega društva "Sv. Ciril in Metod" sodelovali na prireditvi Smukfest. Prireditve je potekala ob prazniku krajevnosti Bratov Smuk.

S folklornimi nastopi in kulinaričnimi razvajanjmi na stojnicah so se na prireditvi predstavila kranjska kulturna društva različnih narodnosti. Mi smo našo stojnico obložili z kulinaričnimi dobrotami ročnimi izdelki, časopisi. Tradicionalno tavče gravče, zelnik, baklava, makedonska mastika, so privabili veliko obiskovalcev, tako da je bila v eni uri stojnica že prazna. Popoldanski del programa je zaradi vremenskih razmer odpadel, tako da veteranska folklorna skupina ni nastopila.

Европски денови на културното наследство

Во периодот од 25. септември до 3. октомври, во Словенија по дваесет и петти пат се одржа манифестацијата „Европски денови на културното наследство“. Овој меѓународен настан, кој се одвива во повеќе градови низ Словенија, традиционално го свртува вниманието на пошироката публика кон културното богатство. Во тој период за јавноста, бесплатно се отворени вратите на повеќето историски и археолошки локалитети, музеи и други значајни градби.

Реализирањето на манифестацијата Европски денови на културното наследство, датира од 1991 година, на иницијатива на Советот на Европа, а со поддршка на Европската комисија. Словенија е меѓу првите држави кои ја прифатија оваа иницијатива.

Целта на Европските денови на културното наследство е подигање на свеста кај европските граѓани за богатото и разнолико културно наследство, почитување и толеранција, информирање на авторитетите за потребата од заштита на културното наследство, пред сè тоа што е во опасност.

Учесниците од сите 50 држави, при подготовката на манифестацијата, почитуваат неколку основни правила: настаните секоја година се одржуваат во месец септември, повеќето приредби се бесплатни, секоја година ги поврзува заедничка тема. Годинава акцентот беше ставен на техничкото и

индустриското наследство. Словенија на оваа тема се придружи со неколку настани. За главна тема беше избрана темата *Празнување*. Оваа тема е универзална и понудува безброј можности и интерпретации.

Сите празнуваме и се веселиме на празниците, а обично за нив многу малку знаеме. Повод за празнување, пред сè ние македонците имаме секогаш. Дали тоа се семејни веселби, верски празници, селски слави, секогаш најдеме причина да се собереме и прославиме.

Драмско фолклорната секција која работи во рамките на МКД „Св. Кирил и Методиј“ пред словенечката публика се претстави со празнување на верскиот

празник **Прочка**.

За тој празник се одлучивме бидејќи е еден од поголемите христијански празници, а меѓу помладата генерација е непознат.

Празникот Прочка или Велики поклади спаѓа меѓу најголемите христијански празници. Со Прочка започнуваат долгите велигденски пости. На тој ден се изведуваат многу обичаи, како што се проштавање, амкање варено јајце, палење обредни огнови, богата традиција итн. Самото проштавање е воспоставено под влијание на црквата, и тргнува од христијанското толкување за помагање и проштавање меѓу луѓето.

Останатите обичаи како што се палење обредни огнови или познати како **ората**

копата, карневалите, амкањето варено јајце и уште многу други имаат паганско значење.

Постарите велат: „**Ако не простиш залудно ќе постиш**“. Тоа значи целта на празникот е да го истакне проштавањето како дело на љубовта, а љубовта како основа на христијанското живеење.

Членовите на драмско-фолклорната секција се потрудија автентично да го презентираат празникот пред пошироката јавност. Започнаа со ората копата, потоа го претставија обичајот проштавање и амкање варено јајце. Со цел на публиката поблиску да го доловиме верскиот обичај, се

претставивме и со штанд, на кој имаше храна која се подготвува на овој празник.

Од страна на организаторите на Европските денови на културното наследство, настапот беше пофален, од публиката па награден со аплауз.

Празнувањето на Прочка, уште еднаш беше презентирano на 26. септември, во просториите на Македонското културно друштво, со цел и македонската публика да се потсети или запознае со овој значаен празник.

V okviru 4. Mednarodnega festivala likovne umetnosti je "MKD Sv. Ciril in Metod" gostilo Bogdana Čobala in Stojana Graufa

V galeriji "MKD Sv. Ciril in Metod" smo 5. oktobra odprli razstavo dveh akademskih slikarjev; Bogdana Čobala in Stojana Graufa. Razstava je bila sestavni del 4. mednarodnega likovnega festivala, Kranj 2015. Bogdan Čobal je viden predstavnik starejše generacije slovenskih slikarjev, poznamo ga kot slikarja krajinskih motivov, v katere vnaša ustvarjalno energijo in barvno svežino. Ima izreden smisel za barvo, barvno harmonijo, ki prihaja v skladno baročno paleto. Bogdan Čobal ima bogate likovne in življenjske izkušnje, je razgledan in zgovoren sogovornik v lokalnem ali globalnem pogledu, je napisal v likovni kritiki mag. Boge Dimovski. Bogdan Čobal se je rodil 19. avgusta 1942 leta v Zrenjaninu. Slikarstvo je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani,

kjer je leta 1967 diplomiral. Zaposlen je bil na srednji oranžerski šoli kot pedagog predmetov likovne umetnosti ter kot dolgoletni izredni profesor na Oddelku za slikarstvo Pedagoške fakultete v Mariboru. Imel je številne samostojne razstave doma in v tujini, sodeloval pa je tudi na mnogih skupinskih. Za svoje delo je bil večkrat nagrajen. Ustvarja v tehnikah olja in akrila ter v grafičnih tehnikah globokega in ploskega tiska.

Mariborski slikar in restavrator Stojan Grauf je predstavnik srednje generacije slovenske likovne umetnosti. Ustvarja v različnih slikarskih in risarskih tehnikah, ukvarja pa se tudi z restavriranjem zidnih poslikav kulturnih in sakralnih spomenikov. Avtorja smo spoznali preko njegovih

del kot preprostega, učinkovitega slikarja in suverenega izvajalca svojih idej. Nara-va je v njegovih slikah predstavljena zamegljeno, v barvno pustno siva, nedorečeno, ker se večinoma posveča kompozicijski postavitvi s poudarki na smereh in igrivem ohranjanju praznega prostora. Končni likovni izdelek lahko prezentira kot samostojno celoto ali pa jih sestavi v študijo panoramskega pogleda na krajino, je v likovni kritiki napisal mag. Boge Dimovski. Akademski slikar Stojan Grauf je rojen 20. oktobra 1958 v Mariboru, kjer živi in ustvarja. Diplomiral je leta 1983 na Oddelku za slikarstvo Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Ima status samostojnega ustvarjalca na področju kulture in je član ZDSLU in DLUM.

Na letošnjem Mednarodnem festivalu likovnih umetnosti so sodelovali avtorji iz sedemnajstih držav, njihova dela pa so bila predstavljena na petindvajsetih prizoriščih. Letošnji festival je bil posvečen Sodobni pokrajini in umetnostnemu zgodovinarju ter priznanemu poznavalcu urbanizma in arhitekture, dr. Cenetu Avguštinu.

V kulturnem programu je na odprtju razstave nastopil Duo Petrovi.

Фудбалска секција: активности

Во есенскиот дел од годинава фудбалската екипа на Македонското културно друштво Св. Кирил и Методиј од Крањ учествуваше на два турнира во мал фудбал. И двата турнира беа во организација на македонски културни друштва од Словенија.

Првиот турнир се одржа на 13. септември во Копер, а организатор на истиот беше МКД Кочо Рацин - Обала од Копер. Во конкуренција на шест екипи, нашето друштво го освои одличното второ место.

Вториот турнир се одржа на 25. октомври во Нова Горица и беше во организација на МКД Охридски бисери од Нова Горица. Во конкуренција на девет екипи, екипата на нашето друштво не постигна забележителен успех.

Фолклорни групи: гостувања

5.9.2015: Настап на ветеранската фолклорна група во Удине (Видем), Италија

Ветеранската фолклорна група настапи на 28. фестивал Festa folk di Pagnasso, во организација на македонското друштво Филип II од Удине. Се претставија со ора и песни од Осоговијата.

12.9.2015: Настап на приредбата по повод Денот на независноста на Република Македонија во Марибор

Ветеранската фолклорна група настапи на приредбата по повод Денот на независноста на Република Македонија, која ја организираше МКД Билјана од Марибор.

19.9.2015: Настап на ветеранската група во Изола

Ветеранската фолклорна група настапи на Македонските денови во организација на МКД Кочо Рацин од Копер. Приредбата се одржа во Изола.

1-4.10.2015: Настап на ветеранската фолклорна група на Денови на кочанскиот ориз во Кочани

Ветеранската фолклорна група настапи на фестивалот Денови на кочанскиот ориз. Настапите се одржаа во Кочани, Зрновци и Прибачево и истите беа прифатени со големо воодушевување од публиката.

10.10.2015: Настап на детската фолклорна група на фестивалот Razigrani tabančici

Детската фолклорна група настапи на детскиот фестивал Razigrani tabančici, кој

се одржа во Јесенице. Организатор на фестивал е српското друштво Вук Караџиќ од Радовљица.

24.10.2015: Настап на фестивалот разиграна младост

Нашето друштво на фестивалот Разиграна младост, кој се одржа во салата Примсково во Крањ, во организација на КД Брдо се претстави со игри од Источна Македонија.

28.11.2015: Настап на приредбата Прешерново оро 2015, втор дел

Вториот дел од приредбата Прешерново оро имаше фолклорна точка, која ја сочинуваа настапите на ФА Љупчо Сантов од Оризари и детската и ветеранската фолклорна група на нашето друштво.

29.11.2015: Настап на музичката група во Љубљана

МФГ Калина од Љубљана беше организатор на фолклорна вечер со повеќе групи од различни националности. Настапи и нашата музичка секција, односно оркестарот со изворни инструменти, претставувајќи се со неколку ора од источниот регион на Македонија, а за крај со пејачката група на МФГ Калина изведоа неколку песни со изворен карактер.

8.12.2015: Настап на Форумот на словенските народи во Љубљана

На Форумот на словенските народи во Фестивалската сала во Љубљана настапи детската фолклорна група, која се претстави со нов сплет на ора и песни од цела Македонија.

19.12.2015: Настап на детската фолклорна група на приредбата во рамките на проектот Сите сме мигранти во просториите на МКД Св. Кирил и Методиј-Крањ

20.12.2015: Настап на детската фолклорна група на фестивалот Детска фолклоријада во организација на СКУД Младост од Љубљана

Прешерново оро 2015, втор дел

Традиционално секоја година, саботата пред или после 3. декември се реализира вториот дел од проектот Прешерново оро. Под мотото „Слика, музика, песна“ и годинава на 28. ноември во просториите на Македонското културно друштво на едно место, здруживме три настани: уметност, литература и музика.

Во делот резервиран за уметноста, беше отворена изложба од уметнички дела, настанати на третата ликовна колонија. Во ликовната галерија на МКД, беа изложени дела од 10 уметници. Ликовна критика за делата напиша магистер Боге Димовски. Беа претставени различни генерации и уметнички дела со различни димензии, тематики, и ликовни техники. Богдан Чобал, Винко Железничар, Виктор Шест, Јанко Орач, Боге Димовски, Милан Ерич, Драга Давидкова Ерич, Бојан Абаза, Ирена Јерас Димовска и Грегор Претнекар се уметниците чии дела еден месец ги красеа ѕидовите на Македонското друштво.

Дел од културната програма беше резервиран за љубителите на пишуваниот збор. Присутните имаа можност одблизу да го запознаат младиот македонски поет Ѓоко Здравески. Разговорот го водеше

Намита Субиото, доцент по македонски јазик и книжевност на Филозофскиот факултет во Љубљана. Поетот Здравески е роден 1985 година во Скопје. Дипломирал на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“. Работи како лектор за македонски јазик на Филозофскиот факултет во Ниш. Пишува поезија, кратка проза и есеи. Има објавено две книги поезија: *Палиндром со две н* (2010) и *Куќичка за птици – преселници* (2013). Неколку песни од последната збирка имавме можност да слушнеме од самиот автор. Многумина за поезијата на Здравески ќе речат, дека е искрена, длабока и емотивна и е одраз на неговата позитивна личност. За него ќе биде забележано дека во малите секојдневни ситни нешта, знае да пронајде бескрајно големи убавини и со умешност да ги

врами во својата лирика. Поетот Здравески, престојот во Словенија го искористи и одржа предавање пред студентите на Филозофскиот факултет во Љубљана. Тема на предавањето беше: Современа македонска литературна сцена.

Манифестацијата посветена на словенечкиот поет Франце Прешерн, продолжи со музички дел. Присутните

имаа можност да проследат македонски ора и песни, претставени од три генерации. На достоин начин го презентираа македонскиот изворен и стилизиран фолклор, детската и ветеранската фолклорна група кои работат во рамките на на нашето друштво и фолклористите од ансамблот Љупчо Сантов од населбата Оризари. Посебно импресионираше настапот на триесетината фолклористи од Оризари, кои пред своите сонародници се претставија со песни, ора и обичаи од Осоговијата и Источна Македонија.

Традиционално и годинава на вториот дел од Прешерново оро, македонското културно друштво, врачи благодарници на донаторите и им се заблагодари за несебичната финансиска и материјална поддршка, која ја нудат за успешно работење на друштвото.

Сите сме мигранти

По повод светскиот ден на мигрантите (18. декември), а во рамките на проектот „Сите сме мигранти“ на 19. декември во просториите на Македонското културно друштво во Крањ, се одржа дискусија на тема миграции. Целта на проектот беше да се подигне свеста кај пошироката јавност за позитивните ефекти од вклучувањето на мигрантите во словенечкото општество.

Настанот започна со промоција на тријазичната монографија, издадена по повод дваесет годишнината од дополнителната настава по македонски јазик во Словенија. Монографијата ја промовираше претседателот на Сојузот на македонски културни друштва во Словенија, проф. д-р Крсте

Димитровски. Во монографијата се опфатени почетоците од воведувањето на дополнителната настава, првите учители, соработката со институциите, фотографии, дипломи, статистички податоци за посетеноста на дополнителната настава, како и анкета со поранешни и сегашни ученици. Според податоците од 2000 до 2015 година, дополнителна настава по македонски јазик посетувале 540 ученици. Во завршниот говор проф. д-р Димитровски рече: *Македонците во Словенија, докажавме дека и ден денес знаеме да се погрижиме за својот јазик и културно наследство. Со помош на институциите од матичната држава Република Македонија и институциите од Република Словенија, успеавме да организираме дополнителна настава по македонски јазик, која ја посетуваат голем број ученици од македонско потекло. Проф. д-р Димитровски истакна дека, децата на македонските мигранти на тој начин го чуваат, негуваат и учат јазикот, културата и историјата на нивните предци.*

На промоцијата присуствуваше и госпоѓа Бронка Страус од Министерството за образование, наука и спорт на Република Словенија. *Одсекогаш имаме добра и коректна меѓусебна соработка, повеќе-јазичноста за поединецот е значајно, затоа треба да се негува а државата тоа мора да го поддржи, истакна*

госпоѓа Страус.

Настанот продолжи со тркалезна маса на тема **миграции**. Гости беа проф. д-р Крсте Димитровски, д-р Илија Димитриевски и госпоѓа Соња Цекова Стојаноска. Словенија е нивни втор дом. Тема на разговор беше нивниот живот, успехите и падците, предностите и слабостите кои ги нуди новата татковина. Сите тројца, успешни на приватен и професионален план, исполнети и среќни од животот во Словенија.

Д-р Димитриевски е роден 1945 година во Тетово, Р. Македонија. Основно училиште завршува во родното место, своето образование го продолжува во Словенија. Во 1969 година дипломира и добива назив универзитетски дипломиран инженер по хемија, 1987 магистрира, 2001 година докторира и станува доктор по хемиско инженерство. Од почетокот па сè до пензионирањето работи во Сава Крањ. Од развоен технолог, па сè до директор на програмата Еластомери во Savatech. Активен е на сите полиња пред сè многу допринесува за зачувување на македонската култура во Словенија.

Проф. д-р Димитровски е роден 1951 година во Скопје, Р. Македонија. Средно образование завршува во Скопје, на студии се запишува во Љубљана. Во 1996 година постанува доктор, 1997 доцент, 2002 год. вонреден, а 2009 редовен професор на Универзитетот во Љубљана. Предава неколку предмети меѓу нив Технологија

на ткаење, Структури на ткаенини, Технологија на плетење. Во последните пет години, самостојно и во коавторство има издадено петнаесет научни трудови. Исто така и тој е активен на многу полиња, пред сè кога се работи за афирмација на македонската култура.

За разлика од нив двајцата, госпоѓа **Соња Цекова Стојаноска** е од македонци родители доселени во Словенија. Родена е 1977 година во Крањ, по завршувањето на средно образование се запишува на Факултетот за македонски, хрватски, српски и бугарски јазик, односно студии по социологија и култура на Филозофскиот факултет во Љубљана. Во 2005 година ја основа фирмата АБАСА, центар за преведување. Голем

дел од своето слободно време посветува на Македонската фолклорна група Калина, чиј основач и раководител е. Од разговорот со гостите дознавме за нивните почетоци во новата татковина, за убавите, но по некогаш и лоши работи кои ги доживеале меѓу своите врсници. Се потсетија на првата средба со словенечкиот јазик, на меѓуврсничкиот однос, на нивните успеси на професионален и приватен план. Сите

тројца истакнаа дека го негуваат и се трудат да го зачуваат и пренесат на идните поколенија својот македонски идентитет.

Во продолжение на проектот СИТЕ СМЕ МИГРАНТИ, следеше читање на два текста на тема: Различноста збогатува. Елеонора Спасовска и Матеј Алексов, во своите текстови ги изнесоа позитивните промени кои може да ги

донесе пријателството меѓу два врсника од различни средини, вера и култура. Настанот го збогативме со културна програма. Настапија членовите од драмската и фолклорната секција на МКД Св. Кирил и Методиј. Го презентираа македонскиот празник Прочка.

Во рамките на проектот беше и отварање фотографска изложба. Изложбата ја отвори госпоѓица Уршка Везовник од Културно образовното друштво Пина од Копер. Проектот СИТЕ СМЕ МИГРАНТИ за Министерството за внатрешни работи го спроведе Културно образовното друштво Пина во соработка со Аванта Ларго, Завод за општествено комуницирање.

Ветеранската фолклорна група учи нова кореографија од Скопскиот регион

Македонските ора и песни и во иднина ќе се играат и пеат во сите делови на Словенија, но и низ светот. За подобра афирмација на нашиот фолклор, Македонското културно друштво „Св. Кирил и Методиј“, овозможи поставување нова кореографија за ветеранската фолклорна група. За таа цел од Македонија допатува Бобан Блажевски, кореограф во КУД Гоце Марковски од Скопје. Кореографијата е составена од игри и песни од Скопскиот регион. Започнува со песната *Ајде од Вардаре*, во која се опева најголемата река во Македонија, продолжува со *Ѓурѓовденско оро*, наречено „Потрчано“. Во истиот ритам и темпо продолжува со *Тропнало оро*, каде заедно играат машките и женските. Кореографијата продолжува со *Топтан*, оро кое е карактеристично за Скопскиот регион и на крај се завршува со *Скопска црногорка*. Фолклористите од ветеранската фолклорна група, интензивно работат на совладување на новата кореографија, така да на следните настапи и ќе ја промовираат.

По повод новогодишните и божиќните празници учениците од дополнителната настава по македонски јазик на прием во македонската амбасада во Љубљана

На 18.12.2015 година, учениците – македонци кои редовно ја посетуваат дополнителната настава по мајчин македонски јазик и културно наследство на Република Македонија во Република Словенија: Љубљана, Крањ, Копер, Нова Горица и Хрпеље-Козина беа срдечно примени од амбасадорот на Република Македонија во Словенија, неговата екселенција господинот м-р Томи Димитровски.

Учениците во присуство на вработените во нашата амбасада, претседателот на Сојузот на МКД во Р. Словенија, господинот д-р Крсте Димитровски, претседателите на МКД од Копер и Нова Горица и родителите се претставија со кратка програма пред присутните со желби за среќна Нова 2016 година и весели божиќни празници. Учениците испратија најискрени честитки до присутните во просториите на нашата амбасада, до сите свои сонародници во Словенија, Македонија и целата дијаспора каде има Македонци. По завршувањето на

културната програма учениците беа дарувани со новогодишни подароци од страна на амбасадорот на Р. Македонија во Р. Словенија, господинот м-р Тони Димитровски.

Потоа амбасадорот на Р. Македонија на сите присутни им ја честита Новата година со желби за се најубаво во животот и им посака среќни и весели божиќни празници, а на учениците им се заблагодари за нивното присуство, со желба во иднина да има повеќе вакви средби во нашата амбасада. Воедно на сите ученици им ја четита Новата 2016 година со желби за добро здравје и многу успеси во учењето.

Зекирија Шаиноски

Предновогодишна забава со Дедо Мраз

По повод новогодишните и божиќните празници, во просториите на друштвото, на 19.12.2015 година беше организирана забава со Дедо Мраз, кој ги посети најмалите играорци и членови на драмската секција и им подари пакетчиња. Покровители на приредбата беа Билјана и Зоран Томов од Австрија.

Празнуваме заедно

Постојат неколку држави, со кои имаме сличен јазик и писмо. Сите ние припаѓаме на една иста група народи наречена Словени. Прататковината на Словените е територијата меѓу Балтичко море и Карпатите. Во 5 век,

тие започнале да се движат кон Римската империја, насочени во три правци: исток, запад и југ. Со текот на времето создале и свои држави, кои истовремено се слични но и различни. Со цел да се добие одговор на прашањето: Дали овие народи имаат исти или слични празници, култури, традиции и обичаи, Форумот на Словенски култури, по вторпат ја организираше манифестацијата „Празнуваме заедно“. На 8 декември во Љубљана, Форумот на словенски култури со помош на амбасадите и културните друштва, на едно место здружи повеќе од сто деца од девет словенски држави. Облечени во народни носии, едни на други ги пренесоа обичаите кои се практикуваат за време на празниците во нивните матични држави. Запеаја, заиграа и на тој начин ја покажаа културната разноликост односно сличност на словенскиот свет. Дружењето заврши со пристигнување на Дедо Мраз и делење на подароци.

МКД СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ - КРАЊ, СЛОВЕНИЈА

MKD Sv. Ciril in Metod - Kranj, Slovenija

Адреса: Савска цеста бр.34, 4000, Крањ, Словенија (**Naslov:** Savska cesta 34, 4000 Kranj, Slovenija)

Телефони: +386 (0)40 572 785, +386 (0)40 166 882

Интернет страни: www.mkd-kim.si, www.mkc-kranj.si

E-mail: mkd.kranj@gmail.com

 <http://www.facebook.com/mkd.kim>

Донатори и покровителски организации

ДОНАТОРИ: Panovis kadri d.o.o., Kranj | Vinojug d.o.o., Šenčur | Tabakum Export-Import d.o.o., Novo mesto | Biljana & Zoran Tomov - Avstrija | Miladin Mladenov s.p., Preddvor | Makedonija trade d.o.o., Ljubljana | Savatech d.o.o., Kranj | Zebra d.o.o., Kranj | Avtošola – Ekspert d.o.o., Kranj | Radika prevozi d.o.o., Ljubljana | Maktrans d.o.o., Ljubljana | Novateks d.o.o., Ljubljana | Kara d.o.o., Tržič | Okrepčevalnica Pri Matevžu, Kranj | Goldy s.p., Kranj | SA-MI s.p., Kranj | Paunovski d.o.o., Ljubljana | Rule turs d.o.o., Skopje | Roto Slovenija d.o.o., Murska Sobota | Gostinstvo Boško Bečarski s.p., Zgornja Besnica | Hisar Ljubljana d.o.o., Ljubljana

ПОКРОВИТЕЛСКИ ОРГАНИЗАЦИИ: Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije | Mestna občina Kranj | Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije | Министерство за надворешни работи на Република Македонија

Projekt "Informacijski center - Naše sonce" je sofinanciral Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije